

CRÒNICA DE LES ACTIVITATS
DE LA SOCIETAT D'HISTÒRIA DE L'EDUCACIÓ
ANYS 2009-2010

Les activitats que s'han fet durant aquests dos darrers anys les podem reunir en tres grups. Per una part, les de tipus acadèmic i científic; per una altra, les que són de presència institucional; i en tercer lloc, les publicacions.

ACTIVITATS ACADÈMIQUES I CIENTÍFIQUES

Seminaris

Continuant amb el programa establert a l'assemblea de Banyoles, hem continuat fent de manera periòdica seminaris entorn del tema de «La construcció de la identitat nacional al llarg del segle xx». Aquesta activitat s'ha organitzat, en la mesura possible, amb la col·laboració d'altres institucions.

El 8 de maig del 2009 va tenir lloc, a Barcelona, el Seminari sobre L'educació i la construcció de la identitat nacional al llarg del segle xx.

- 1a ponència: Quan parlem d'identitat nacional, de què parlem? Jaume Sobrequés, president de la Societat Catalana d'Estudis Històrics.
- 2a ponència: Educació, presència i evolució dels diferents nacionalismes a l'Estat espanyol. Amb la participació de Paulí Dávila, Universitat del País Basc; María del Mar Pozo Andrés, Universitat d'Alcalá de Henares; Narciso de Gabriel, Universitat de la Corunya; i Francesc Xavier Hernández, Universitat de Barcelona.

Amb la col·laboració de la Societat Catalana d'Estudis Històrics.

El 13 de novembre del 2009 participàrem en l'organització, juntament amb la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'Institut d'Estudis Catalans, la Societat Catalana de Pedagogia i la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, del Seminari commemoratiu del vintè aniversari de la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant: La realització dels drets de l'infant, avui. Es va fer als locals de l'IEC de Barcelona.

El 7 de maig de 2010 es va fer, a Barcelona, el Seminari sobre La identitat nacional i la llengua escolar.

- 1a ponència: Una tasca gens utòpica, educar un país. Joaquim Arenas, pedagog, escriptor i membre de la Societat Catalana de Pedagogia.
- 2a ponència: L'escola a Catalunya Nord: de la repressió lingüística de Jules Ferry a la recuperació identitària de les classes bilingües d'ara. Alà Baylac-Ferrer, professor de català de la Universitat de Perpinyà, vicepresident de l'APLEC (Associació per a l'Ensenyament del Català) i autor de la tesi «Societat, llengua i ensenyament a la Catalunya Nord».
- 3a ponència: Evolució de la llengua en els sistemes educatius a Andorra i consciència nacional. Myriam Almarcha, autora de la tesi «Migracions, llengua i ensenyament a Andorra» i professora de la Universitat de Perpinyà.

Amb la col·laboració del Grup de Recerca en Història de la Llengua (ODELLUM) de la Universitat de Girona.

Jornades d'Història de l'Educació

Del 18 al 20 de novembre del 2010 es varen celebrar a Olot (Garrotxa) les XIX Jornades d'Història de l'Educació amb el tema: Dones i Educació. Estaven organitzades juntament amb la Fundació d'Estudis Superiors d'Olot amb la col·laboració del Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca, universitats de Girona i Vic, Col·lectiu de mestres de la Garrotxa i Institut d'Estudis Catalans.

Hi participaren una vuitantena de persones. A destacar un grup de 12 alumnes procedents de la Universitat Rovira i Virgili amb la seva professora doctora Isabel Miró. Les ponències s'agruparen temàticament en 5 apartats: 1)

La dona i l'educació durant la Il·lustració i el liberalisme; 2) Dona i educació durant la monarquia alfonsina i la II República; 3) Dona i educació durant la dictadura franquista; 4) Memòria oral i biografies; 5) Aportacions sobre història de l'educació a la Garrotxa.

A més, hi hagué tres conferències obertes a la ciutat. La primera, de Neus Real, sobre «Una educació pròpia: el compromís de les escriptores amb el públic femení»; la segona, a càrrec d'Esther Cortada: «L'accés de les dones al magisteri oficial»; i la tercera, de Mary Nash sobre «La formació professional femenina i els límits de la modernització ocupacional a Catalunya a principis del segle xx».

Seguint una bona tradició en el moment de la inauguració, es lliurà als participants un volum de gairebé 600 pàgines amb el text de les comunicacions. També, com és habitual a les darreres Jornades, es va fer l'assemblea general extraordinària de socis de la Societat.

Participació en congressos i seminaris

Tres membres de la Junta de la Societat varen participar en el xv Coloquio de Historia de la Educación, que amb el títol «El largo camino hacia una Educación inclusiva» es va celebrar a Pamplona els dies 29, 30 de juny i 1 de juliol de 2009.

Montserrat Gurrera va representar la Societat al 31 Congrés de l'ISCHE, celebrat a Utrecht (Holanda) del 26 al 29 d'agost de 2009. El tema del congrés era «Educating the people - The history of popular education».

Dos membres de la Junta de la Societat varen participar a la Universitat de Vic a les iv Jornades Patrimonio Histórico Educativo, celebrades del 8 al 10 de setembre de 2010.

Conferències

Conferència de Carme Agulló, el dia 26 de març de 2009, sobre «De l'escola de la ciutadania a la del silenci (1931-1939)», a la Universitat de Lleida.

Conferència de Salomó Marquès sobre «L'exili del magisteri republicà de 1939», a la Universitat Rovira i Virgili, el dimarts 15 de desembre de 2009.

PRESÈNCIA INSTITUCIONAL

El president o altres membres de la Junta de la Societat han assistit als pleraris mensuals de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC, de la qual formem part com a societat filial. També, a les reunions de les societats filials que la Junta de l'IEC convoca periòdicament per donar informació i debatre aspectes relacionats amb el millor funcionament.

En aquest sentit, cal destacar la participació dels membres responsables de la revista a les Jornades Científiques de Revistes Científiques que anualment organitza l'IEC.

Participació en l'homenatge al mestre Fèlix Martí Alpera, organitzat per l'Escola Àngel Baixeras i l'Associació d'Amigues i Amics de l'Escola Àngel Baixeras, de Barcelona, el 12 de novembre de 2009.

PUBLICACIONS

Amb una puntualitat exemplar es va publicant la revista *Educació i Història*. N'han sortit els números 14 (juliol-desembre 2009), dedicat al Centenari de la creació de les Juntes de Protecció a la Infància (1908-2008); 15 (gener-juny 2010), monogràfic dedicat a Fotografia i història de l'educació; i 16 (juliol-desembre 2010), sobre el Centenari Ferrer i Guàrdia: un balanç historiogràfic i pedagògic.

El dijous 21 de gener de 2010 es va fer la presentació, juntament amb el pare general de l'Escola Pia, del llibre de Joan Florensa *El projecte educatiu de l'Escola Pia de Catalunya (1693-2003): una escola popular*. El llibre ha estat editat conjuntament per l'Escola Pia i la Societat d'Història de l'Educació.